

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії, археології, інформаційної
та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ
Викладач (-і)	Олена КОЛОМІЄЦЬ, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи
Контактний тел.	+38(095) 377-65-70
Е-mail:	kolomietselena1964@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи психології та педагогіки» є пізнання закономірностей психічної діяльності та індивідуально-психологічних властивостей особистості, проблем сучасного навчання і виховання у закладах вищої освіти; сприяння розвитку й формуванню творчої особистості як найвищої цінності суспільства, підвищенню рівня психолого-педагогічної компетентності майбутнього фахівця.

Предметом даної дисципліни є механізми формування та функціонування психіки людини, закономірності розвитку особистості у процесі виховання та освіти.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку

майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;

- теоретична підготовка здобувачів з питань психологічного осмислення людської поведінки і діяльності, розуміння предмета, структури, методології психологічної науки, її історії та основних тенденцій розвитку на сучасному етапі; засвоєння здобувачами основ педагогічної науки, теорії виховання та навчання, а також системи знань про механізми навчання, виховання, соціалізації та розвитку особистості, форми і методи педагогічного керівництва ними;

- формування практичних навичок і вмінь здобувачів орієнтуватися у сучасному соціокультурному просторі, здійснювати аналіз психологічного та педагогічного осягнення дійсності, визначати способи здійснення саморегуляції власного психічного стану в процесі соціальної взаємодії.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- актуальні завдання і методи психології та педагогіки;
- історію розвитку психології та педагогіки;
- психологічну сутність людини як індивіда, особистості, суб'єкта та індивідуальності;
- механізми формування та функціонування психіки людини, закономірності розвитку особистості у процесі виховання та освіти;
- специфіку процесів навчання та виховання як педагогічного явища, їх закономірності, особливості організації в закладах вищої освіти;
- сучасні технології в освіті.

вміти:

- аналізувати основні тенденції розвитку психології та педагогіки в їх історичній ретроспективі й перспективі;
- визначати способи здійснення саморегуляції власного психологічного стану в процесі соціальної взаємодії;
- оперувати основними термінами і поняттями психології та педагогіки на рівні відтворення, тлумачення та використання в професійній діяльності;
- використовувати досвід психології та педагогіки для вірної орієнтації у виборі сенсожиттєвих цінностей і збагачення власної духовної культури.

набути соціальних навичок (soft skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в соціокультурному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її

порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи психології

Тема 1. Предмет і завдання курсу "Основи психології та педагогіки".

Тема 2. Психологія як наука.

Тема 3. Історичні етапи розвитку психологічної науки.

Тема 4. Особистість та її психіка.

Тема 5. Психічні властивості особистості.

Тема 6. Основи психології діяльності.

Тема 7. Пізнавальні процеси психіки особистості.

Тема 8. Емоції та почуття.

Тема 9. Психічні стани.

Тема 10. Психологія спілкування.

Тема 11. Психологія міжособистісної взаємодії.

Тема 12. Розвиток конкурентноспроможної особистості та життєві кризи.

Змістовий модуль 2. Основи педагогіки

Тема 13. Педагогіка як наука.

Тема 14. Освіта.

Тема 15. Основи дидактики.

Тема 16. Виховання.

Тема 17. Педагогічні основи розвитку, соціалізації і виховання особистості.

Тема 18. Сучасні технології в освіті.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Варій М. Й. , Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: підручник / М. Й. Варій, В. Л. Ортинський. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2017. 376 с.
2. Васянович Г. П. Основи психології: навч. посібник / Г. П. Васянович. К.: Педагогічна думка, 2012. 114 с.
3. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та між особове спілкування: навч. посібник / Л. В. Засекіна, Т. В. Пастрик. Львів: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 184 с.
4. Колобич О. П. Загальна психологія: навчально-методичний посібник / О. П. Колобич. Львів, 2018. 172 с.
5. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник / В. П. Москалець. К.: Ліра-К, 2020. 564 с.
6. Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Основи психології і педагогіки: навч. посібник / Л. І. Романовська, Л. О. Подкоритова. Львів: «Новий світ-2000», 2020. 452 с.
7. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки: навч. посібник / Л. А. Руденко. Львів: ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.
8. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / О. І. Федоренко, В. О. Тюріна, С. П. Гіренко, С. М. Бойко, М. О. Котелюх, П. Д. Червоний, О. В. Медведєва; за заг. ред.. О. І. Федоренко. Харків: ФОП Бровін О. В., 2020. 240 с.
9. Психологія вищої школи: підручник / О. І. Власова, В. А. Семиченко, С. Ю. Пащенко, Я. Г. Невідома; за ред. О. І. Власової. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 405 с.
10. Старовойтенко Н. В., Фоміна Н. М. Основи психології та педагогіки: навч. посібник / Н. В. Старовойтенко, Н. М. Фоміна. Черкаси: ЧДТУ, 2010. 302 с.
11. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: навч. посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. К.: Академвидав, 2012. 528 с.

Допоміжна література

1. Власова О. І. Педагогічна психологія: навч. посіб. О. І. Власова. К.: Либідь, 2005. 400 с.
2. Вознюк Н. М. Етико-педагогічні основи формування особистості: навч. посіб. / Н. М. Вознюк. К.: Центр навч. літератури, 2006. 360 с.
3. Ган Р., Пітулей В. Психолого-педагогічне формування життєвої компетентності студента на практичних заняттях із дисципліни «Основи психології. Основи педагогіки» / Р. Ган, В. Пітулей. *Наукові записки національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»*. Вип. 11(2020). С. 28-31.

4. Гурський В. А., Присакар В. В. Педагогіка. Загальні основи педагогіки. Теорія освіти і навчання. У двох книгах. Книга 1 / В. А. Гурський, В. В. Присакар. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2014. 610 с.

5. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: навч. посіб. / Т. С. Кириленко. К.: Либідь, 2007. 256 с.

6. Клименко В. В. Психологія творчості.: навч. посіб. / В. В. Клименко. К.: Центр навч. літератури, 2006. 480 с.

7. Маляр Л. В., Кухта М. І. Історія зарубіжної педагогіки: конспект лекцій / Л. В. Маляр, М. І. Кухта. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. 64 с.

8. Литвин А. В. Вплив психології на педагогічну науку та практику: полемічні аспекти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, досвід, проблеми.* № 50 (2018). [Електронний ресурс] / А. В. Литвин. Режим доступу: <https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/handle/123456789/4854>

9. Литвин А. До питання інтеграції психології та педагогіки / А. Литвин. *Теорія контрольності та актуальні проблеми сучасної психології*: матеріали наукових читань, присвячених 115-й річниці від дні народження Ярослава Івановича Цурковського – відомого українського вченого-психолога, громадського діяча, м. Львів, 20 лютого 2020 р. Львів, 2020. С. 23-28.

10. Нагаєв В. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / В. М. Нагаєв. Х.: Стильна типографія, 2019. 267 с.

11. Освіта в умовах воєнного стану: виклики, розвиток, повоєнні перспективи. Інформаційно-аналітичний збірник. Київ: МОН, 2023. 358 с.

12. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультації: навч. посібник / В. Г. Панок, Я. В. Чаплок, Я. Ф. Андреева; за заг. ред.. В. Г. Панка, І. М. Зварича. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.

13. Педагогіка в запитаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. В. Кондрашова, О. А. Пермяков та ін. К.: Знання, 2006.

14. Педагогіка: хрестоматія / уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2006.

15. Педагог у викликах воєнного часу. Збірник статей / уклад. Л. П. Ходанич. Ужгород: ЗІППО, 2022. 131 с.

16. П'ятакова Г.П. Технологія інтерактивного навчання у вищій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г.П.П'ятакова. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008.

17. Рибалка В. Словник із психології та обдарованості і таланту особистості: термінологічний словник / В. Рибалка. Київ, Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 424 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психічної культури:

<http://psylib.kiev.ua/>

2. Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М. П.

Драгоманова: <http://hklub.npu.edu.ua/>

3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua/>

